

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/154/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821202411
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8821202411.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú H. I., nar. XX.XX.XXXX, toho času S. L. J. H. G. L., L. X, L., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov R. O., nar. XX.XX.XXXX a J. I., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom J. XXX, U., o nariadenie ústavnej starostlivosti, t a k t o

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť u mal. H. I.C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, U., toho času S. L.Q. J. H. G. L., L. X, L., ktorá sa bude vykonávať v S. L. J. H. G. L., L. X, L..

Otec a matka, každý z nich, s ú p o v i n ň í uhrádzať výživné vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet S. L. J. H. G. L. začínajúc právoplatnosťou rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Tunajší súd uznesením č. k. 6P/154/2021 - 10 zo dňa 18.10.2021 začal bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej H. I., nar. XX.XX.XXXX, na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou.

2. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou v podnete uviedol, že uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/93/2020 zo dňa 29.09.2020 bolo maloletej H. I. uložené výchovné opatrenie vo forme pobytu v S. L. J. H. G. L., na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 6P/46/2021 zo dňa 22.04.2021 bolo maloletemu dieťaťu opakovane uložené výchovné opatrenie vo forme pobytu v S. L. J. H. G. L., na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Maloletá H. bola do S. L. J. a G. L. umiestnená zo zdravotných dôvodov. Narodila sa s vrodenuou vývojovou chybou - chýbanie konečníka. Maloletá H. v S. L. J. H. G. L. napreduje v psychomotorickom vývine, prospieva. Jej zdravotný stav je však naďalej závažný, je potrebné s ňou absolvovať pravidelné zdravotné prehliadky, vyšetrenia a zákroky. Maloletá H. má v októbri 2021 naplánovaný zákrok s následnou rekonvalescenciou. Prognózy do budúcnosti sú dobré a po absolvovaní zákroku a nevyhnutnej rekonvalescencii by sa mohla maloletá H. vrátiť do domáceho prostredia. Toho času však rodičia nedokážu zabezpečiť maloletej H. dostatočnú zdravotnú starostlivosť a sterilné prostredie, ktoré si jej zdravotný stav vyžaduje, nakoľko hygiena a čistota v domácnosti nie sú na požadovanej úrovni. Bytové a sociálne podmienky rodiny sa nezmenili. Rodičia maloletej H. žijú v jednoizbovej murovanej chatrči spolu so svojimi tromi maloletými deťmi. Hygiena domácnosti je na nízkej úrovni. Je tam zavedená elektrina, voda nie je súčasťou ich domácnosti. Rodičia sa snažia

maloletú H. pravidelne kontaktovať, a to telefonicky. Osobne ju doposiaľ od jej umiestnenia navštívili trikrát. Po absolvovaní potrebných operačných zákrokov a potrebnej rekonvalescencii vyjadrili rodičia záujem o jej návrat do domáceho prostredia. Zatiaľ však jej návrat do prirodzeného rodinného prostredia nie je možný, vzhľadom na nízky hygienický štandard domácnosti a zdravotný stav maloletej H..

3. Rodičia sa k predmetu konania nevyjadrili, pojednávania sa nezúčastnili a svoju neúčast' neospravedlnili.

4. Kolízny opatrovník odporúča nariadiť u maloletého dieťaťa ústavnú starostlivosť. Pojednávania sa nezúčastnil, svoju neúčast' ospravedlnil.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením podnetu na nariadenie ústavnej starostlivosti, uznesením o začatí konania bez návrhu zo dňa 18.10.2021, správy z S. L. J. H. G. L., správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

6. Tunajší súd uznesením č. k. 8P/93/2020-27 zo dňa 29.09.2020 uložil maloletej H. I., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie vo forme pobytu v S. L. J. H. G. L. na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.10.2020. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že zdravotný stav maloletej si vyžaduje ošetrovateľskú starostlivosť, ktorú rodičia neboli schopní dieťaťu poskytnúť.

7. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 6P/46/2021-19 zo dňa 22.04.2021 bolo opakovane uložené maloletemu dieťaťu výchovné opatrenie vo forme pobytu v S. L. J. H. G. L. na obdobie najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.05.2021.

8. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou maloletá H. v S. L. J. H. G. L. prospieva. Maloletá napreduje v psychomotorickom vývine, je to spokojné a usmievavé dieťa. Jej zdravotný stav je však naďalej závažný. Podľa vyjadrenia sociálnej pracovníčky z S. L. J. H. G. L. zo dňa 22.10.2021, maloletá H. je od začiatku októbra hospitalizovaná v nemocnici v W., mala absolvovať zákrok, ktorý bol naplánovaný na október 2021. Dobu rekonvalescencie po potrebnom zákroku je podľa jej slov v tomto momente zložitá predpovedať a bude závisieť od viacerých faktorov. Bytové a sociálne podmienky rodiny sa nezmenili, rodičia maloletej H. žijú v jednoizbovej murovanej chatrči spolu so svojimi tromi maloletými deťmi. Domácnosť je zariadená nevyhnutným nábytkom, hygiena domácnosti je na nízkej úrovni. Je v nej zavedená električna, vodu čerpajú od susedov, kúria tuhým palivom. Matka maloletých detí je dlhodobo na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 275,50,- EUR mesačne a prídavok na dieťa v celkovej výške 51,- EUR mesačne. Otec je momentálne nezamestnaný, nie je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberá prídavok na dieťa vo výške 25,50,- EUR mesačne, privyrába si však pravidelne brigádami v obci a v okolí. Rodičia sa o maloletú H. zaujímajú a pravidelne, telefonicky kontaktujú S. L. J. H. G. L. za účelom získania nových informácií o jej zdravotnom stave. Matka počas sociálneho šetrenia dňa 16.09.2021 uviedla, že plánovala navštíviť maloletú v zariadení, avšak kvôli absencii očkovania proti COVID-19 ju v zariadení S. L. J. H. G. L. navštíviť nemohla. Matka je aktuálne opäť tehotná. Rodičia majú záujem o jej návrat do domáceho prostredia, zatiaľ však nie sú schopní sa o maloletú H. potrebným spôsobom postarať a zabezpečiť jej dostatočnú zdravotnú starostlivosť a sterilné prostredie, ktoré si jej zdravotný stav vyžaduje. Na strane rodičov nedošlo doteraz k takej zmene úpravy pomerov, ktorá by umožňovala poskytovať adekvátnu osobnú a zdravotnú starostlivosť maloletemu dieťaťu a v týchto podmienkach by bol vážne ohrozený jej život a zdravie. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, odporúčajú súdu nariadiť nad výchovou maloletého dieťaťa, H. I., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť.

9. Zo správy S. L. J. H. G. L. vyplýva, že maloletá H. bola viackrát hospitalizovaná v zdravotníckych zariadeniach, napreduje v psychomotorickom vývine. Dieťa však vyžaduje 24 hodinovú ošetrovateľskú zdravotnú starostlivosť s umiestnením v špecializovanej samostatnej skupine v rámci Centra pre deti a rodiny. Aktuálne je dieťa hospitalizované na oddelení detskej chirurgie v W.. Zdravotný stav maloletej nie je ustálený a je potrebné s ňou absolvovať pravidelné zdravotné prehliadky, vyšetrenia a zákroky. Jej pobyt v zariadení je toho času opodstatnený.

10. Súd vec takto právne posúdil.

11. Podľa ust. § 54 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. V zmysle § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

14. S poukazom na ust. § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

15. V zmysle § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. V zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. V zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Pri výpočte minimálneho výživného sa vychádza zo sumy životného minima uvedeného v § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, teda zo životného minima pre zaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo nezaopatrené dieťa, a z tejto sumy sa vypočíta 30%. Výsledok predstavuje minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a táto suma toho času činí 29,87,- eur.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Berúc do úvahy výsledky vykonaného dokazovania, dospel súd k záveru, že toho času najvhodnejším riešením pre maloleté dieťa je nariadenie ústavnej starostlivosti.

22. Súd môže zveriť maloleté dieťa do ústavnej starostlivosti, pričom takáto starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodičov z dôvodu, že tí ju nemôžu zabezpečiť. Ústavnú starostlivosť tak možno nariaďovať len v krajnom prípade a nevyhnutný čas s tým, že takáto ústavná starostlivosť musí byť priebežne monitorovaná a hodnotená, a to z hľadiska či sú splnené podmienky pre jej ďalšie trvanie a ako náhle pominú dôvody, tak musí byť nahradená inou formou starostlivosti. Rodinné prostredie je vždy jednoznačne najvhodnejším prostredím pre riadnu výchovu detí.

23. Súd s prihliadnutím na vykonané dokazovanie rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a nariadil ústavnú starostlivosť u maloletej H. I. v S. L. J. H. G. L.. Takéto riešenie považoval vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania toho času za najvhodnejšie. Maloletému dieťaťu bolo na základe rozhodnutia tunajšieho súdu uložené výchovné opatrenie vo forme pobytu v S. L. J. H. G. L. Následne bolo maloletému dieťaťu uložené opakované výchovné opatrenie. Maloletá bola umiestnená v zariadení z dôvodu jej zdravotného stavu, ktorý si vyžadoval ošetrovateľskú starostlivosť a túto rodičia neboli schopní maloletej poskytnúť. Zdravotný stav maloletej si naďalej vyžaduje adekvátnu zdravotnú starostlivosť a túto je rodičia nemôžu poskytovať na požadovanej úrovni, vzhľadom na ich bytové a sociálne podmienky a najmä nízky hygienický štandard. Súd má za to, že návratom do biologickej rodiny by maloleté dieťa bolo vážne ohrozené na živote a zdraví, preto je potrebné v záujme zdravého vývoja maloletého dieťaťa nariadiť u maloletej ústavnú starostlivosť. Ústavná starostlivosť má dočasný charakter. V prípade, že zaniknú dôvody pre jej trvanie, môže byť zrušená a nahradená inou formou starostlivosti o dieťa.

24. Súd zároveň zaviazal rodičov, každého z nich, platením výživného na maloleté dieťa v minimálnej výške, t. j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet S. L. J. H. G. L., berúc do úvahy ich osobné, zárobkové a majetkové pomery. Matka maloletého dieťaťa poberá rodičovský príspevok vo výške 275,50,- EUR mesačne a prídavok na dieťa vo výške 51,- EUR. Toho času je tehotná. Otec maloletého dieťaťa je nezamestnaný a je poberateľom prídavku na dieťa vo výške 25,50- EUR. Privyrába si brigádnicke. Takéto minimálne výživné je však povinný platiť každý rodič bez ohľadu na zárobkové a majetkové pomery. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné. Výška minimálneho výživného predstavuje toho času sumu 29,87,- EUR.

25. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude vyživovacia povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.